პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

ფასი სამი შაური

ტარტაროზი

№ 83 კვირა, 16 იანვარი 1927 წ. № 83

F-924

შიკრიკი (დამლაგებელს): ხედავ ჩვენი გამგე ეს ერ თი კვირაა ყველასთან თავაზიანია?! ჩვენაც კი ზრდილობიანად გვეპყრობა.

დამლაგებელი: ეს იმიტომ, რომ დღეის სწორს „ტარტაროზი"-ს სპეციალური ნომერია ბიუროკრატიზმზე და ამისი ეშინია.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

„სამწუხარო ამბავი“

კაცო, რას დაღონებულხარ?
— გავიგე, რომ ერთი მდიდარი მოშკვდარ.
— მერე რა! შენი ნათესავი ხომ არ იყო?
— მეც იმას ვდარდობ, ჩემი ნათესავი არ იყო, რომ რამე მრგებოდა მის ქონებიდან.

რაციონალიზატორი

მშვენიერი მზიანი დღე იყო, როდესაც მან შემოაღო კარები და ეზოში შემოვიდა.

არავინ იცოდა, თუ ვინ იყო ის.

ცხვირზე წამოსკუპებული უზარმაზარი ამერიკული სათვალეები ბევრს არაფერს ამბობდენ.

რამდენიმე ნაბიჯის შემდეგ იგი დადგა ეზოს შუაგულში და მის გარშემო ამართულ პატარა შენობებს დამცინავი ღიმილით გადახედა.

— რა სილატაკეა, ღმერთო ჩემო!.. წარმოსთქვა მან ზიზღით.

ფილიმონი არ ვიქნები, თუ ეს პატარა წარმოება გრანდიოზულ ქარხანად არ ვაქციო!.. დაუმატა შემდეგ მტკიცედ და კანტორისაკენ გასწია.

სრული ერთი კვირის განმავლობაში მზადდებოდა კაბინეტი.

არავინ იცოდა, თუ ვისთვის ეწყობოდა იგი, გარდა გამგისა.

ბოლოს, როდესაც ყველაფერი მზა იყო, შემოვიდა ფილიმონი სქლად გატენილ პორტფელით ხელში, დიაგრამებით და პლაკატებით იღლიაში და მოუჯდა მაგიდას.

საუცხოვო დღე იყო, და ამ საუცხოვო დღიდან დაიწყო ფილიმონის საზოგადოებრივი მოღვაწეობა ჯერ მისთვის უცნობ ასპარეზზე.

იმ საღამოს, მუშა-მოსამსახურეთათვის ამ მნიშვნელოვან მოვლენის განსამარტავად, მოწვეულ იქნა საერთო კრება, რომელზედაც გამგემ ფილიმონზე მითითებით ასე მიმართა დამსწრეთ:

— ამხანაგებო, ნება მიბოძეთ, გაგაცნოთ მეცნიერების და ტეხნიკის წარმომადგენელი ამხანაგი ფილიმონი. იგი მოწვეულია ჩვენთან რაციონალიზაციის ჩასატარებლად და შრომის ნაყოფიერების ასაწევად. ჩემი სურვილია, შეიყვაროთ იგი, როგორც ჩვენი საუკეთესო ამხანაგი და მეგობარი მომავალში!..

კრებამ აღფრთოვანებით დაუკრა ორივეს ტაში.

ფილიმონს მეტი აღარ დაუცდია, თვალის დახამხამებაში გააკრა კედელზე დიაგრამები ამერიკაში ავტომობილთა რიცხვის და ტრესტების ზრდის შესახებ და ტრიბუნაზე შეფრინდა.

— ამხანაგებო, დაიწყო მან დინჯად, რაციონალიზაცია, ელექტროფიკაცია და ინტენსიფიკაცია—ეს მთავარი ფუძეა ინდუსტრიალიზაციის. სირცხვილა, ბოლოს და ბოლოს, ასე ჩამორჩენლ მდგომარეობაში ყოფნა. მე არ ვიცნობ თქვენს წარმოებას და არც გამიგონია მასზე არაფერი, მაგრამ მე წავიკითხე და შევისწავლე მრავალი წიგნი, თითო ხუთას გვერდიანი მაინც, და თუმცა არც იქ წამიკითხავს თქვენსგვარ წარმოებაზე რამე, მაგრამ ეს არაფერია. პრაქტიკა დაგვანახვებს ყველაფერს, და მე იმედი მაქვს, რომ თქვენც დამეხმარებით ამ უდიდეს საქმეში.

— უსათუოდ... უსათუოდ!—ერთხმად დაიძახა კრებამ.

მეორე დღეს, ფილიმონმა გაიგო თუ არა თავისი ჯამაგირის რაოდენობა (300 მანეთი და 50 პროც. დატვირთვა) მოითხოვა მუშა-მოსამსახურეთა სია და კრიტიკულ თვალით გადახედა მას.

— როგორ,—წამოიყვირა მან აღშფოთებით,—ასეთი პატარა წარმოება და 56 კაცი?.. რაღა რაციონალიზაცია უნდა გავატარო, თუ ყველა ესენი თავის ადგილას დარჩება?!.

— მაშ, რა ვუყოთ?.. შეეკითხა გამგე.

— ცხადია, რა!..

და მუშებისათვისაც ეს ცხადი გახდა მაშინ, როდესაც მცირე ხნის შემდეგ 12 კაცს აუკრეს ბარგი და ფილიმონის ლოცვა-კურთხევით წარმოებიდან გაისტუმრეს.

სამი დღის შემდეგ კიდევ ოთხ კაცს უჩვენეს იქით გზა.

თუმცა ისევ მშვენიერი დღეები იყო, მაგრამ ეხლა უკვე აღარ ისმოდა ჩაქუჩების მხიარული კაკუნი.

დაკრავდა ორ-სამს ჩაქუჩი და მერე თითქოს ჰაერში დაეკიდაო.

იდგა მუშა გაშტერებული აშვერილ ჩაქუჩი ხელში და ფიქრობდა.

— ვინ იცის, იქნება ეხლა ჩემს შეკვეცაზე ლაპარაკობენ.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

— დღეს იმისთანა მშიერი კაცი ვნახე, რომ, შენ ნუ მომიკვდები, მეც მომშივდა!

— მერე რა ქენი?

— რას ვიზამდი, წევედი, შენ ხარ ჩემი ბატონი და— ერთი ნაგრათ ვისადილე.

შევიდა ერთხელ ფილიმონი სახარატოში და იქით-აქეთ ხეტიალის დროს შემთხვევით ხელში გამოყოლილი ქინძისთავი ფურფუშელაში ჩაუვარდა.

დატრიალდენ ყველანი, მთელი ორი საათის განმავლობაში გადააბრუნეს ყველაფერი, მაგრამ ქინძისთავი მაინც ვერ იპოვეს, თუმცა არც არავისთვის იყო იგი საჭირო.

— როგორც ვხედავ, აქ ცუდი სინათლე გაქვთ თქვენ! მიმართა მან მუშებს, თუმცა სინათლე არც შეიძლებოდა ყოფილიყო უკეთესი.

— რატომ?.. სინათლეს არა უშავს—წარმოსთქვა ერთმა.

ფილიმონმა მკაცრად ახედ-დახედა მას.

— კონსერვატორულ მხედველობის ყოფილხართ, როგორც ვხედავ... მაგრამ, ყოველ შემთხვევაში, უნდა დამეთანხმოთ, რომ **აქ არ არის ისეთი სინათლე, როგორც კარში...**

—მმ... დიახ!—გამოტყდა თავის უმეცრებაში მუშა.

ოთხი თვის განმავლობაში მუშაობაზე არავინ ფიქრობდა.

ყველანი მიდგომოდენ ახლად გადახურულ სახურავს და შლიდენ, რომ იმის ნაცვლად ახალი, შუშის სახურავი დაედგათ.

— მეცნიერება გვეუბნება, სადაც კარგი სინათლეა, იქ შრომის ნაყოფიერებაც მაღლა დგასო,—ამტკიცებდა ფილიმონი.

— ქარი და სეტყვა დაგვილეწავს.—გაბედა შეკამათება გამგემ.

მაგრამ ამ მცირე შემთხვევამ ფილიმონის თავში ერთი გენიალური აზრი დაბადა.

— მეცნიერება ამის შესახებ გარკვევით არაფერს ამბობს... ყოველ შემთხვევაში თქვენ რისი გეშინიათ. თუ დალეწავს, ისევ ძველებურად გადავხურავთ, რა დიდი საქმეა...

ოთხი თვის განუწყვეტელ მუშაობის შემდეგ შუშის სახურავიც დადგმულ იქნა და შეუდგენ მუშაობას.

ერთი კვირის შემდეგ შენობაში ისე წვიმდა, როგორც კარში.

ფილიმონის გამოანგარიშებით კი შრომის ნაყოფიერება სულ იზრდებოდა და იზრდებოდა, რაც ნათლად სჩანდა დიაგრამებზე.

მაგრამ მიღწეული შედეგები როდი აკმაყოფილებდა ფილიმონს.

— ქვაბი არ გვივარგა, მიმართა მან ერთ დღეს გამგეს. ბევრ სათბობს თხოულობს და ეს არ არის რაციონალური.

— ხუთმეტი წელიწადია, რაც მუშაობს, შეუძლია კიდევ ათიც იმუშაოს. ასე ამბობენ ტეხნიკოსები.

— მიკვირს, ნუ თუ თქვენ გინდათ, რომ ქვაბი აფეთქდეს და ჩვენც აგვაფეთქოს?—აიმაღლა ხმა ფილიმონმა.—ვინც წარმოებას არ უფრთხილდება, იგი მტერია ხალხის!..

ქვაბის შესაძენად მივლინებულ იქნა თვით ფილიმონი, თუმცა მას ამ საქმეში ისე გაეგებოდა, როგორც ვირს სტენოგრაფიაში.

ექვსი თვის განმავლობაში ყიდულობდა ფილიმონი ქვაბს მთელ კავშირის ტერიტორიაზე, მაგარმ ვერ იყიდა, რადგან შესაფერისი ვერსად აღმოაჩინა.

ბოლოს იძულებული გახდა გერმანიაში გამგზავრებულიყო.

ათი თვის შემდეგ, როგორც იქნა, დაუბრუნდა ფილიმონი წარმოებას, დაკვრით წესი მოახსნევინა ძველი ქვაბი და მის ადგილას ახალი დაადგმევინა.

დადგმისას ფილიმონი ასე ემუსაიფებოდა მუშებს:

— ამხანაგებო. ოჩაფეხის გრძელ ნაბიჯებით უნდა ვირბინოთ, რომ გერმანიას დავეწიოთ, სხვა გზა არ არის. იცოდეთ, რომ გაწეულ ხარჯებს ერთი-ასად ავინაზღაურებთ!..

როდესაც, რამოდენიმე ხნის შემდეგ, ფილიმონს უთხრეს, რომ ახალი ქვაბი უფრო მეტ სათბობს თხოულობს და ძველზე უფრო დაძველებულია, ფილიმონმა უპასუხა:

— მაგის ასე ზეპირად თქმა შეუძლებელია... ვიმუშაოთ ერთი წელიწადი მაინც და თუ ამ ხნის განმავლობაში თქვენი ნათქვამი დადასტურდება, რა განაღვლებთ, ავიღოთ და ისევ ძველი დავდგათ...

ამ მცირე ნაბიჯების შემდეგ, ფილიმონს სურდა უფრო ღრმა საკითხებისთვის მოეკიდა ხელი და, როგორც გულში ამბობდა, მთელი წარმოება „ყირამალა დაეყენებია“, რომ ერთ გარემოებას არ შეეშალა ხელი.

ფილიმნის განსაცვიფრებელ ნიჭის შესახებ ჩაწვდომოდა ვიღაცას ყურში და, მცირე მოლაპარაკების შემდეგ, ფილიმონი ერთ დიდ ქარხანაში მიიწვიეს რაციონალიზაციის ჩასატარებლად.

გამომშვიდობებისას, ფილიმონმა ასე მიმართა მუშამოსამსახურეთ:

— მერწმუნეთ, მე სულით და გულით მსურდა თქვენი წარმოების უკიდურეს წერტილამდე ატყორცნა, მაგრამ, რა ვქნა, მოვალეობა უფრო საპასუხისმგებლო საქმისაკენ მიმიწოდებს, და ჩემი მოვალეობაა უსიტყვოდ დავემორჩილო მას.

წვიმიანი, გულსაკლავი დღე, როდესაც კვლავ გაილოქიშკარი და თავის წიგნებით და დიაგრამები იღლიაში ფილიმონმა სამუდამოდ დატოვა მის მიერ „რაციონალურ ნიადაგზე დაყენებული წარმოება“, რომ სხვა ადგილას უფრო ფართო მასშტაბით და მეტის ენერგიით გაეგრძელებინა თავისი ნაყოფიერი მუშაობა.

სინემატო.

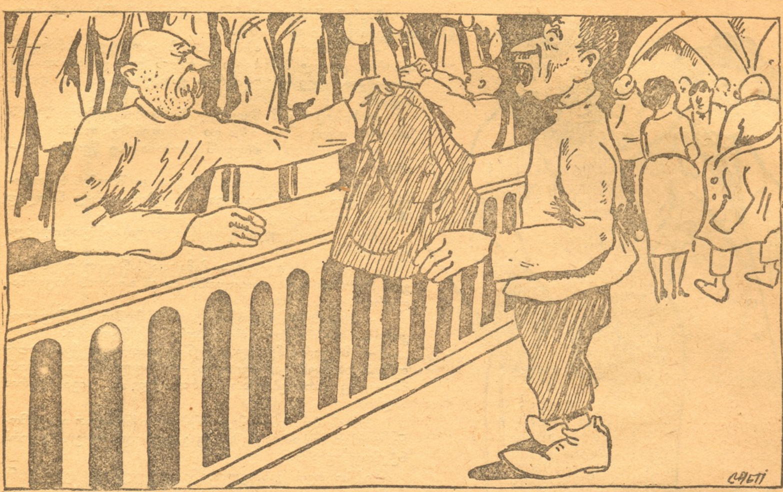

— პალტოს შენახვა ორი შაური ღირს.
— კი მაგრამ ეს ხომ „ტუჟურკა“ არის, და ამიტომაც მოგეცი ერთი შაური.

„თავმოყვარეობა“

ისაკის ძმა ესტუმრა სოფლიდან.

მისალმების და შინაურ ამბების გამოკითხვის შემდეგ, ისაკის ძმამ—ლუკამ თავი მოხსნა აბგას და ამოალაგა რაც შიგ ეწყო.

— აი ეს ერთი ბოთლი არაყი მამამ გამოგიგზავნა,—მარტოდ შენ დალიე, ჩემო ჭკვიანო შვილოო... ეს ათი შავი და ხუთმეტი ლიმონის ვაშლიც მამამ გამოგიგზავნა,—შენი დამყნილია შენს მამულში და ნახე რა გემრიელიაო... ეს ერთი-ცხრა ჩურჩხელა ჩემმა ცოლმა—შენმა რძალმა გამოგიგზავნა სანახელაოთ, თხილისაგან და ნიგვზისაგან არის გაკეთებული... ეს ღორის თავი კი ჩემგან არის თეშქეშათ... ო, რომ იცოდე ამ ღორის თავის ისტორია! საკალანდოთ კინაღამ შემოგვეჭამა სუფრაზე სტუმრებს, მარა რაკი შენთვის მინდოდა, ჩემო ისაკი, კბილი არავის გავაკარებინე. აჰა, ძმაო, დღესასწაულებზე სახლში არ ჩამოდი, მაგრამ შენი წილი და არჩივი მაინც არ დაგაკელით და აქანე მოგიტანე.. ოჯახის შვილი ხარ... ყველაფერში წილი გაქვს, და ლუკმა როგორ შეგვერგებოდა, რომ შენ ... გვ...ნოდა ოჯახის შემოსავალი... რომ იცოდე, რა ქეიფი და ლხინი გვქონდა ამ დღესასწაულებზე, პირდაპირ, არ ვიცი, მგონი გადაირევი. შენი სადღეგრძელო ჩაის სტაქნებით დავლიეთ... ყველა მთვრალები ვიყავით და როცა მოგვაგონდი—ბედაური ბოლოსო, ხომ გაგიგონია—მაშინვე დავუძახე ცოლს:

— აბა, ლოლა, ჩაის სტაქნები მოიტანე ამ მინუთში, თვარა „რაზვოდს“ მოგცემ.

— თუ კი მართლა მასე იზამ, არ მოგიტან; ოღონდ შენ მოგშორდე და, სხვა რა მინდა,—გამეხუმრა ცოლი და მაშინვე მომიტანა ჩაის სტაქნები... ჰო-და დავლიეთ, ძმაო, შენი სადღეგრძელო... სამი ჩაის სტაქანი გაგვიტყდა, მარა ეს არაფერია,—ყველას „დო კაპლი“-თ დავალევინე.. მთელს სოფელში ამბობენ, რომ

— ყოჩაღ, ლუკა, ძალიან პურმარილის ბიჭიაო...

მართლადაც, ხუთმეტ თუმნამდი დამიჯდა ქეიფი და ლხინი, მარა მადლობა ღმერთს სირცხვილი არ მიჭამია; ჩვენ სოჯახს ძველიდანვე ჰქონდა პურმარილიან ოჯახის სახელი და ჩვენც არ უნდა დავუკარგოთ, ძმაო, ოჯახს ეს სახელი. ხომ იცი: სახელის მოპოვება ძნელია, ხოლო დაკარგვა კი ადვილია... სოფლის ამბავი ხომ იცი,—ერთხელ თუ ფეხი წაიკარი და სირცხვილი ჭამე, მერმე მშვიდობით, იმის გამოსწორება სოფლის თვალში დიდხანს არ შეიძლება. ამიტომაც არის, რომ ასე ვუფრთხილდებით,—და გულს არ უნდა დაგაკლდეს, ძმაო, რომ ეს ქეიფი დაჯდა ხუთმეტი თუმანი,—და ეს ხუთმეტი თუმანი, არ გეწყინოს—და ნასესხები იყო.

— მერმე-და რითი ფიქრობ, რომ გადაიხადო ეს ხუთმეტი თუმანი?—გაკვირვებით შეეკითხა ლუკას ისაკი.

— აი სწორედ ამ ნაახალწლევს იმიტომ ჩამოვედი შენთან და ესენიც ჩამოგიტანე, რომ რაც არ უნდა იქნას, ეს ხუთმეტი თუმანი უნდა მომიხერხო და სახლში გამატანო. ვისგანაც ეს ფული მაქვს ნასესხები, იგი ჩემსას იყო ქეიფზე და ჩუმად გადმომიჩურჩულა ყურში როცა შენი სადღეგრძელო დავლიეთ და შენ დაგახასიათეს, როგორც ოჯახის გულშემატკივარი და მოყვადული შვილი... ჰო-და ასე ჩამჩურჩულა ყურში მევალემ:

— კაი ბიჭი ხარ, მარა, ძალიან მეშინოდა შენთვის ფულის სესხება.. და რაკი ასეთი ძმობა გქონებიათ ძმებს, აწი ძმაო, შენთვის ფულის სესხება აღარ დამეზარება.—ეს მითხრა და თანაც დაუმატა:

—აბა შენ იცი, თუ თავის ვადაზე მომიტანო.

მეც, დავპირდი:

— შენი ხუთმეტი თუმანი რა არის, კაცო? ძმას მივსწერ და მაშინვე გამოგიგზავნის...

ჰო-და ასე შეგაქე, ძმაო, მევალეს თვალში... ახლა რომ პირი გავტეხო, ჩემს სირცხვილზე უფრო, შენი სირცხვილია... უფრო სწორედ რომ ვთქვათ, ის ფული ჩემთვის კი არ უსესხებია, არამედ შენთვის.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

„ქვრივი“

— კატო, რა არის, რომ ამ ბოლო დროს თმის შავად შეღებვა დაიწყე?
— მიცვალებულ ქმარს ვგლოვობ, ჩემო კარგო,—და იმიტომ ვიღებავ თმას შავად.

— მე იმას ვერც ვიცნობ?!

— აი სწორედ შენი კაი კაცობაც ის არის, რომ კაცი ვერ გიცნობს, მარა შენი ნდობა ისეთი აქვს, რომ შენს ძმას ენდობა და იმ იმედით, რომ შენ შენს ძმას ფულს ზამომიგზავნი—მომცემ, მე მასესხა ფული. მე თუ კი მაქვს იმისი თავმოყვარეობა, რომ შევუნარჩუნო ჩვენს ოჯახს ძველი სახელი და ამისათვის ძვირფასს ლხინს ვმართავ და მტერ-მოყვარეში გამოვდივარ,—შენც უნდა დამეხმარო ამ ძნელ საქმეში, თორემ მარტო მე რას გავხდები. მე ვისესხებ, წვეულებას მე გავმართავ, მტერ-მოყვარეს მე დავუძახებ და პასუხს გავსცემ, თამადათ მე დავდგები და სტუმრებს ისე დავათრობ, რომ ყველას კისერს მოვტეხ...

— კაი პატივისცემაა, შე ნუ მომიკვდე, კაცი დაპატიჟო და ღვინით კისერი მოტეხო!—უკმაყოფილოთ ჩალაპარაკა ისაკიმ.

— ჰმ! შენ რა იცი. სწორედ ეს არის პატივისცემა, ჰო-და იმას გეუბნებოდი,—ყველაფერი ხლაფორთი მე უნდა გადავიტანო. თუ ძმა ხარ და ძმობა გწამს, შენც უნდა გამიწიო მცირეოდენი დახმარება ამ მძიმე მოვალეობის შესრულების დროს.

— რით შემიძლია დაგეხმარო ამ მძიმე მოვალეობის შესრულების დროს?—ირონიული ღიმილით შეეკითხა ისაკი.

— სულ უბრალო რამეთი; აი მაგალითად: ეს ხუთმეტი თუმანი, რომელიც დამიჯდა ეს ქეიფი, რამაც ჩვენს ოჯახს შეუნარჩუნა პურ-მარილიან ოჯახის სახელი, უნდა მომცე ეხლა. სწორედ რომ გითხრა, მე ამიტომ და მხოლოდ ამიტომ ჩამოვედი და ეს ძღვენიც ჩამოგიტანე.

— აქ ბაზარზე ყველა ამ ხურდა-მურდას ათ მანეთად ვიყიდდი.

— ეჰ! ისაკი, ისაკი, შენ ქალაქში გაზრდილი ხარ და არ იცი სოფლის ფასი. აი ეს ვაშლი შენს მიწა-წყალზეა ამოსული და დამწიფებული. ეს უფრო გემრიელია, ვიდრე შოკოლადი. აი ეს ჩურჩხელა, თუმცაღა, უკაცრავად პასუხია, ღორის ჩხინკოსავით გაფშიკებულია, მაგრამ უფრო გემრიელია და უტბესია, ვიდრე მარგალიტი. აი ეს არაყი, ტყემლიდან გამონახადი, უფრო კარგია, ვიდრე აქაური ყვანიაკი თუ რაღაც ჯანაბა კანიაკია.

— ღორის თავზე რას იტყვი, ჩემო ლუკა!—

— კაცო, შენ ახლა დამცინი, მარა მაინც ვიტყვი:—დიახ! ეს ღორის თავია რაც არის; ეს ღორი ჩვენს ოჯახში გაზრდილია და, რასაკვირველია, იგი უფრო გემრიელი იქნება, ვიდრე აქაური ღორის თავები. ამ გეწყინოს და, შენ ძმაო, სანახევროდ, თუ შეიძლება ასე ვსთქვათ, გაველურებული ხარ. გაველურებული იმ მხრივ, რომ არ იცი ოჯახის და სოფლის ჭირ-ვარამი.

— მერმე-და ხუთმეტი თუმანი რა ამბავია? სახლში არაფერი გქონდათ?

— თითქოს არ იცი, წყალის მეტი ყველაფერი საყიდელია ჩვენსას. ხუთმეტი თუმანი კი არა, მეტიც დაჯდა, მაგრამ მე არ ვანგარიშობ დამტვრეულ სტაქნებს, ბოთლებს და საინებს. ეს ორი კბილიც ჩამამტვრიეს, მარა ენა არ ამომილია. ქეიფის დროს კბილი კი არა, კაცსაც ჰკლავენ, მარა ამაზე ენა არ უნდა დაბეროს პურ-მარილის მოყვარულმა კაცმა.

როცა სტუმრები წავიდენ, ჭიშკარი ჩამოიღეს,—იხუმრეს რაღა,—და ჭიშკარი გატყდა; ეს მეორე დღეს გავიგეთ... ჩვენსას კი არა, თურმე, სადაც კი დაინახავდენ ჭიშკრებს, ყველგან იღებდენ. მეორე დღეს ჩვენს თემში საჩივარი საჩივრებზე მოდიოდა:

ლუკას სტუმრებმა ჭიშკრები ჩამოგვიგდეს და დაგვიმტვრიესო.—მარა რას გახდებოდენ... ხომ იცი პურმარილიან კაცს აღმასკომის თავმჯდომარეც შინაურ კაცად სთვლის.

ასეა ძმაო საქმე. ოჯახი ასე თხოულობს. შენი სახელიც არის, რომ ჩვენი ოჯახი პურმარილიანია... ოჯახთან კავშირი ყოველთვის უნდა გქონდეს. ხომ გახსოვს მენშევიკების დრო, როცა ქალაქიდან სოფელში გამორბოდენ ქადის ქფილისათვის? ღმერთმა დაგვიფაროს და ისეთი დრო, რომ კიდევ დადგეს, (ყველაფერია კაცის თავზე მოსალოდნელი), მაშინ ხომ გამოგადგება სოფელი; მართალია: ჩვენ არ გვექნება ოჯახში ქადი, რადგან მუშა-ხელი არავინ არის, მარა როცა სახლი გექნება,—სოფელში ჩამოხვალ, რამოდენიმე დღეს დაისვენებ, ცვარიან მინდორზე ფეხშიშველი გაივლი და მაზოლები მოგირჩება, შემდეგ ვინმე მეზობლისაგან იყიდი ორ ფუთ მჭადს, წამოიღებ ქალაქში და ორივე ცოლ-ქმარს ერთს თვეს თამამად გეყოფათ... ასეთია, ძმაო ისაკი, სოფელი და მასთან კავშირი არასოდეს არ უნდა გასწყვიტო.

ისელი.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

„ღირსება“

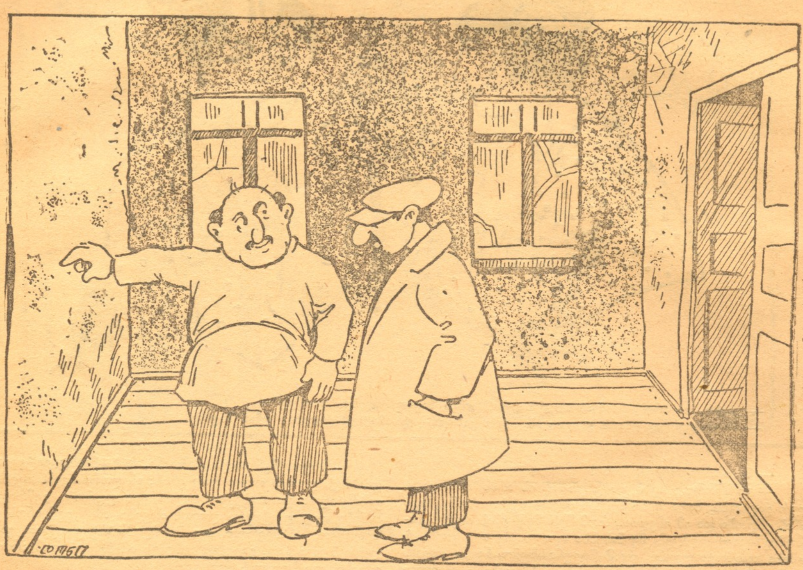

ოთახის დამქირავებელი (სახლის მეპატრონეს): ყველაფერი კარგი, მაგრამ თბილი თუ არის ეს ოთახი ზამთარში?

სახლის მეპატრონე: მაშ არა-და! ხომ ხედავ ბაღლინჯოები ეხლაც შიგ არიან!

სევასტის თავგადასავალი

ოთხმოც მანეთს ღებულობდა სევასტი თვეში.

ერთი პატარა ოთახი ეჭირა მეორე სართულზე და თავისი ცოლით—ელენეთ შიგ მშვიდობიანად ცხოვრობდა. რატომაც არ იცხოვრებდა—ცოლი „უბრალო ქალი“ იყო და დიდ მოთხოვნილებებს ქმარს არ უყენებდა. მოკეთეებიც არ აწუხებდენ სევასტის.

— რა ვქნა, ჩემო კარგო, სულით და გულით მინდა დაგეხმარო, მაგრამ საშუალება რომ არა მაქვს? სად უნდა გაგათევინო ღამე, როცა ერთი ოთახი მაქვს ცოლ-ქმარს და სხვა რომ არა იყოს რა, უხერხულია მედაჩემმა ღმერთმა. მინდა ორ-სამ ოთახიანი ბინა ვიშოვო, მაგრამ ჩემი ჯამაგირით ამაზე ფიქრიც ზედმეტია. მპირდებიან—სპეცობას მოგცემთო, და თუ მართლა ასე მოხდა, მერმე ვიცი თქვენი პატივისცემა.—ამბობდა მოკეთეებში სევასტი.

—:—

მალე სევასტის მეზობლად ორ ბინაში ჩამოსახლდენ სპეცები, რასაკვირველია, თავიანთი ცოლ-შვილებით...

და აი ამის შემდეგ შეირყა სევასტის მშვიდობიანი ცხოვრება.

მოგეხსენებათ: სპეცები ბევრ ფულს აკეთებენ და მათი ცოლებიც ძვირფასეულში არიან გამოწყობილნი. ოჯახშიც კარგად არიან მორთულნი.

სევასტის ცოლმა დაიწყო მეზობლებში სიარული. ქმარი როცა სამსახურიდან დაბრუნდებოდა, ცოლი მეზობლის სახლიდან გამოვიდოდა. ქმარს ცივად და გულგრილათ შეხვდებოდა.

— რა დაგემართა, ელენე? ამათ გადმოსვლის შემდეგ შენ მთლად გამოიცვალე?! რა’შია საქმე, გენაცვალე?—ეუბნებოდა ერთს საღამოს სევასტი ელენეს.

— შენ ენაცვალე დამხრჩვალ ძაღლს!—წყრომით მიუგო ელენემ და ფანჯარასთან აიტუზა. ორთქლიან ფანჯრის მინაზე დაიწყო ათასების წერა სიტყვა **„მან.“** დამატებით, რასაც ნიშნავდა მანეთი.

ამ დროს მეზობელ კარებიდან გამოვიდა კარგად ჩაცმული ცოლ-ქმარი.

— ხედავ იმათ?.. აი იმაშია საქმე,—უთხრა ელენემ სევასტის, თითით უჩვენა ქმარს მიმავალი „სპეცი ცოლ-ქმარი“, შემდეგ იგივე თითი სევასტის თვალში ჩაჰკრა და თვითონ კი გარედ გამოვიდა მეორე მეზობელთან შესასვლელად.

—აჰა! ეხლა კი მივხდი რაშიაც არის საქმე!—გაიფიქრა სევასტიმ, თავი ჩაიქნია და იქვე ჩამოჯდა.

ერთ დღეს მეზობელმა როიალი იყიდა და სახლში მოიტანა. ელენეს ისე გაეხარდა, რომ თითქოს მისიაო, გავარდა გარედ, მეზობელს მიეხმარა სახლში შეტანაზე და დადგმაზე.

მაგრამ, ვაი, სევასტის, როცა ელენე თავის სახლში დაბრუნდა. სევასტიმ შეატყო ცოლს ბრაზი; გალაპარა-

„სცენის-მოყვარე“

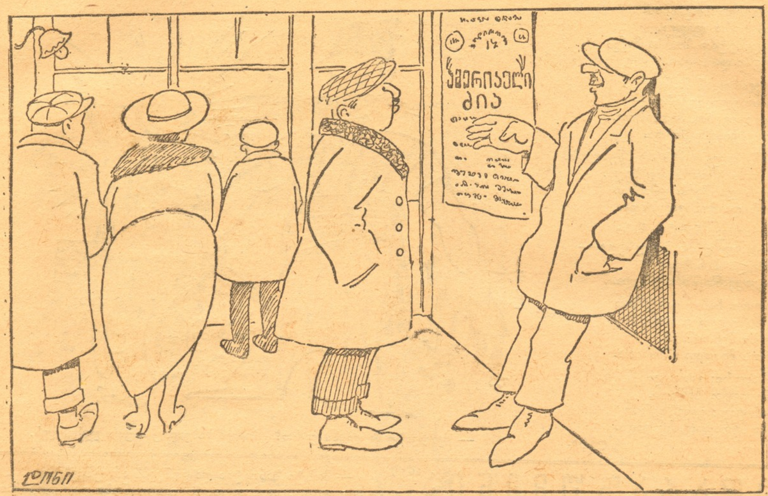

— შენ, კაცო, ძალიან ხშირად ვხედავ თეატრებში?!

— არა, მე წარმოდგენებს არ ვესწრები.. მხოლოდ მოვდივარ იმიტომ, რომ აქ სალაროსთან ვესტ-ბიულში ძალიან თბილა,—ბინა კი ცივი მაქვს.

კება ეშინოდა. ფრთხილად პალტო ჩაიცვა, ქუდი ჯიბეში დამალა და ის იყო ჯოხს იღებდა და კარებში გაპარვას აპირებდა ქურდსავით, რომ ელენე წინ გაუდგა და მრისხანეთ უთხრა:

— სად მიიპარები?

— არსად.. ისე ჩავიცვი... ტყვილათ!—ყბა-ყბას ეცემოდა, როცა ეს ამოილაპარაკა მუხლებ მოკვეთილმა სევასტიმ.

— დაინახე შენი დასავსები თვალებით იგი როიალი?.. ხედავ როგორ აცვიათ იმათ ცოლებს? ხედავ როგორი მოწყობილი არიან?.. რით ვარ იმათზე ნაკლები!.. არაფრით არა ვარ... ჩამაცვი იმათსავით და მე იმათზე უკეთესი ვიქნები...

— შენ არ ხარ იმათზე უარესი, მაგრამ მე ვარ იმათ ქმრებზე უარესი და ამიტომაც...

— ხმა გაიკმიდე... მეც მინდა იმათსავით ცხოვრება... მომბეზრდა ასეთი სიცოცხლე... დიდხანს ვითმინე, მაგრამ აწი კი აღარ შემიძლია...

—:—

დადნა, ქლექიანს დაემსგავსა ჩინი სევასტი. ვინ იცის, იქნებ კიდეც აბარგებულიყო ამ ქვეყნიდან, რომ მოულოდნელად იგი სპეცათ არ გამოეცხოთ.

კაცს ფერი მოვიდა. ხალისი დაიტყო. შეუყვარდა სიცოცხლე, ყველაფერი...

ორი თვის შემდეგ სევასტიმ ხელი მოითბო. ისევ დაიბრუნა ცოლის გული და სიყვარული. როცა სამსახურიდან მოვიდოდა სახლში, ფანჯარასთან მჯდომი ცოლი დაინახავდა თუ არა, მაშინვე გარეთ გამოვარდებოდა და ქმარს ჩაეხვეოდა, ჩაკოცნიდა.

მალე გადავიდნენ სხვა ბინაზე. მშვენივრად მოაწყო სამი ოთახი. ელენე სიხარულით ცას სწვდებოდა...

მოკეთეებმა გაიგეს სევასტის „გადიდკაცება“... და პირი ქალაქისაკენ.

— ძალიან გამიხარდა ცოლ-შვილს გეფიცები შენი ასე დაწინაურება... არ იფიქრო, ჩემო სევასტი, თითქოს იმიტომ გამიხარდა, რომ პატივს-მცემ... რასაკვირველია, ეხლა სამი ოთახი გაქვს და სანამ სამსახურში მომაწყობდე, შენთან უნდა დავრჩე... სხვაგან სად უნდა წავიდე, შენზე უკეთესი სხვა ვინ მყავს.—ეუბნებოდენ სევასტის მოკეთეები, რომლებიც სოფლიდან ჩამოდიოდენ და სევასტისთან ჰქონდათ ბინა.

სევასტისაც აღარაფერი ეთქმოდა. აკი თვითონ ჰპირდებოდა ყველას, რომ—როცა ორ-სამ ოთახიანი ბინა ექნებოდა, მაშინ ყველას გაუწევდა პატრონობას და დახმარებას.

—:—

ერთს საღამოს, როცა შემთხვევით ცოლ-ქმარი სახლში მარტოდ ისხდენ, ასეთი საუბარი ჰქონდათ:

—შენი ბრალია, ჩემო ელენე! შენ არ იყავი, რომ ვერ ისვენებდი? აჰა, ეხლა უკვე „დიდი კაცი“ ვად და აი ამ „დიდ კაცობამ“ ეს იცის.

— არა, სევასტი, არ შემიძლია. ისევ სჯობია ოთხმოც მანეთიანი სამსახური გქონდეს და ერთ ოთახიანი ბინა, როგორც უწინ გვქონდა,—და ესენი კი თავიდან მოვიშოროთ.

და როცა რევიზიამ სცნო, რომ სევასტი შეუფერებელია თანამდებობაზე.. და ისევ ძველ ალაგას გადაიყვანეს,—ეს არ სწყენია არც სევასტის და ამით უფრო არც ელენეს.

—:—

შ. გორისელი.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

შ ა რ ა დ ა

არა, არ მინდა ზოგსავით
შარადის წერა დიდია,
რადგანაც მეტად შორსა მაქვს
სავალი გზა და ხიდია.

1. ბალაჯარიდან მონაფრენ
მწერის სახელი გვჭირია,—
და ვინც გაიგებთ, მითხარით,
არ შეირცხვინოთ პირია.

2. თუ მწერალ-პოეტს არ სწყალობს
საქმე სჭირს ერთობ ძალზედა.
ვერაფერს დასწერს უმისოთ
წარსულს და მომავალზედა.

3 რით გადადიან მგზავრები
მდინარის თუ ტბის წყალზედა,—
იმის სახელი მონახეთ,
იგი გაგვიყვანს მშრალზედა.

დასრულდა. სამივ გასჭერით
შუაზე ნაწილათ ორათა;
პირველნი შემოინაეთ,
ურთერთს მიადეთ სწორათა.

სვხა არაფერი; გათავდა
უკვე მივიღეთ შარადა.
რაც გამოვიდა გავგზავნოთ
ჩინეთში სწრაფად, ჩქარადა.

ცეტი.

რუმინეთის სამინისტროებში დაარსდა სამობილიზა ციო ბიუროები, რომლებსაც ხელმძღვანელობას უწევენ სამხედრო შტატები.

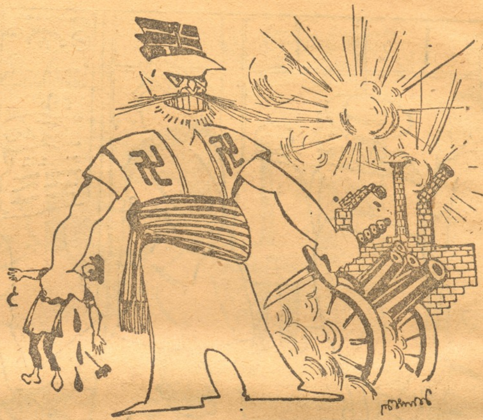

— ლიტვაზე ნაკლები ვართ? ბარემ სახელიც ასეთი გვქონდეს.

„ნ ე დ ა რ ა ზ უ მ ე ნ ი ა“

ე-ე-ე-ხ, მახლაზ, მართალი უთქვიათ პასლოვიცის ან დაზა, თუო სიბერემდის სიქაჩლე გეწეროსო. მართალია კორჩავი ლოკნები არც ჯეეჰლობაში მქონია, ჰამა. ამისთანა ვახტის ძოსწრებას ულვაშების გაცვინვაც მერჩივხა. ახარ ისეთ უნიჟენიაში ჩავარდი, რომა ჯიბგირობაც დამაბრალეს და ვირის აბანოში მიკრეს თავი; ჰამაც ლაზათიანი მასაჟი გამიკეთეს, ნეკნები დამიზილეს რალა—გემოზე მბუბნეს და თან შტრაფი ცდამარტყეს!

ვა, ეს რა კლევეტა მიყვეს ქრისტიანო, მე და ჯიბგირი? ამ საველცკის სტროისგნით ისეთი ბაიაზლივი რამე გავხდი, რომ ლამის ყველაფერზე ეჟვნები შავიბა და ქუჩაში სიარულის დროსა ჭიანჭველებსაც კი პრედუპრეჟდენია უყო, მამერიდონ, ნეჩაინათ ფეხი არ დავადგა და ამ შარიან დროში ფათერაკში არ ჩავარდე. ხაგათ კი მებნებიან თუ ჯიბგირობა გინდოდა და იმ ჰაშარ დედაკაცს ხელი ჩაუყავიო!.. ვახ, ბნელა? მაშ ღმერთი ბრმების სკოლაში მიუბარებიათ რალა, ჟამანაკები არევია და ქვეყანაზე სიმართლეს და რაზბონიკობას ველარ არჩევს, თეთრი და შავი ერთმანეთში ალინთულა. ჩემისთანა არიფი ხალხი კი კოზაკივით შუაში იჭყლიტება! ესეც ყისმათია რალა წერაა, ბედის ყნილაში ჩავარდი, მორჩა—ველარ წაუხვალ!

ახარ მაგ მებურაზ გარაცკოი გალავას ვემდური ასობენათა: რალა სწორეთ ამ იორდანობა დღეს მოუნდა ხიდებისათვის ეგზამენიას გაკეთება და პავერკები? თუ ასეთი ეგზამენატორები არიან, ამტოლი უჩენიკობა და სტუდენტობა ქუჩაში დალაყუნობს და თუ პერეოჩიკი არ იშოვეს, კონკის ბილეთსაც ვერ იყიდიან რუსულის ეცოდინაობისგნით ჰაზირ იმათ გაუკეთონ ეგზამენია, აბ რკინის ხიდებს რას ჩააცივდნენ?!

ახარ ბარემ თავიდან გეტყვი რალა იასნათ:

— ამ ახალ იორდანობა დღეს ქუჩაში გამოვსულვარ რალა, მითქვია ერთი ვნახოთ ამ საქრისტიანოში როგორი ნათლისღებას გააკეთებენ მეთქი. ვერის ხიდისკენ წავედი, სატივოზე ხალხი მეგულებოდა. სპუსკზე კონკას დაუწყე ლოდინი, ჰამა ჩეთრევ-საათი გავიდა და ერთმა კონკამაც არ გამაიარა. ბოლოს მივდივარ და მილიციონს ვეკითხები მიზეზსა. იმან მებნება თუ:

— მოსტი ზანიატია და კონკებს არ უშვებენო.

ვიფიქრე, ალბათ დიდი იორდანობა გაუკეთებიათ-მეთქი და ფეხით წაველი. ხიდზე რომ მიველ, მთელი მილეთი დაძხვდა. აქეთ-იქიდან დრაგუნი მილიცია დაუყენებიათ და ისინიც ფაფხურობენ რალა, პარიადკას აკეთებენ: თუ ვინმე წინ გავიდოდა, მთელი ბატალიონი მიეხვევოდა და უყვიროდნენ:

— ვას გავარიატ, სუდა ნი პრახადიტ, პარიადკა ნე ნარუშაიტო!

ეს ხალხი კი მაინც არ იშლის და ერთი-მეორეს აწვებიან. ვხედამ ბერეგზე ჩამი-ჩუმი არ არი, ხიდზე კი ხალხს არ უშვებენ. ვკითხულოფ თუ იორდანეს სად აკეთებენ მეთქი. ერთი ქალი მებნება თუ: იორდანე ,არა იოვანე არ გინდა, აქ მოსტების ეგზამენიას აკეთებენო, ზედ ჩიჟოლი ვაგონები დააყენეს და უნდა ნახონ ჩატყდება თუ არაო. თან მიცინის. ახარ ატკრავენათ გეტყვი, მადიანი რამეიყო რალა და მასლაათი გაუბი. ვებნები:

— ეს მოხისურათ შვრებიან, პატარახიდი—რომ გააკეთეს, მერე ზედ მთელი სოფელი შეაყენეს და თქვენ—დავაზანზაროთ და თუ ჩატყდბა—ზნაჩიტ აპასნია და ზედ ნუღარ გავივლითო. ხიდმაც ამტოლი ჩიჟოლა ველარ დაიმაგრა და ჩატყდა, ხალხი კი წყალში ჩაცვივდა. ახარ თუ ხიდზე გასვლა უნდოდათ თითო-თითო გასულიყვნენ რალა, ერთად რო დგებოდნენ არ იცოდნენ რომ ამოტულა ვირისთავებს ვერ დაიმაგრებდა? აქაც ეგრე შვრებიან, ინჯილერი ხალხია და ის ველარ გაუგიათ, რომ ამტოლი ვაგონები ხიდის პავრეჟდენია გაუკეთებს? თოლ, თითო ცალი გაუშონ რალა, რას ჩხირკედელობენ მეთქი.

ბევრი იცინა, გვერდზე მამიდგა და ამ მიწოლ-მოწოლაში ან ის მაწვებოდა ნეჩაინათ, ხან მე ვარტყამოი ისემესა, გვერდებსა. უცბათ მილიციონებმა ხალხი უკან დასწიეს და მიწოლ-მოწოლა გაიმართა. ამ ქალს წინიდან დავლენია უყვეს და ლავაშივით ზედ მამაკრეს, ჰამაც შლაპკა დაუმტვრიეს. თურმე ჯიბგირებიც ამუშავებულან და იმისთვის რედიკული წაუგლეჯიათ. ამ დროს მე ბალდადის ამოღება მინდა და ხელის ჩაყოფის დროსა იმის ჯიბეს ნეჩაინათ მოუცაცუნე.

დაიწყო წიოკობა, ყვირილი::—კარმანჩიკ პაიმალ, დერჟი ემუ, არ გაუშოო.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

თავის ალაგას

როგორც პოლონეთის გაზეთები იტყობინებიან, პილსუდსკი გადადგება პრემიერობიდან და გადავა სავსებით ჯარში. (დეპეშებიდან)

პილსუდსკი: აქედან უკეთესი სანახაობა მოსჩანს... და შვებასაც მეტს ვიგრძნობ.

დომხალი

ქუთაისელი ფუტურისტების მიბაძვა

მუხავ მიყვარხარ მუხიანში
ნაზი ხარ ნაზი
სანდრო მასესხე პალტო მინდა
ერთი აბაზი

დავსტირი დღე-ღამ მე შენს საფლავს
თვით ვარ ტრაური
ფარცხანაყანევს აგვიტეხეს
აურ-აური

ოხ რა კარგია როცა ყინავს
ბატიფრთის კაბა
და დიდ სიცხეში დაბამბული
გიხდება აბა

ცხვირის კონცერტი ნასადილევს
და პამიდორი
საშობოთ დიახ მე ვიყიდე
ნეზვ-ტახა ღორი

სიყვარული მსურს შევაგროვო
ორი გოდორი
სულ მოვიარი გუშინ თოფით
მთელი მინდორი

წუხელი ღამე შენ გეძებდი
ძე ქრაქი მქონდა
სანდრომ აბაზი არ მასესხა
გული დალონდა

ღიმილ კისკისით შეგყურებდი
მეცვა პერანგი
შვიდი აბაზი დამიფასეს
ვირთხის ხაფანგი

ნაზი ხარ მუხავ მუხიანაში
მუხრანში ხანში
მე ჯვარს დავიწერ ხონში დიახ
ამ მოკლე ხანში

ტროსტი მაქვს მუხის ფუთი მოვა
გირვანქით მეტი
ტლინკო და ტლინკო რატომა ხარ
ასე ჩერჩეტი

სასვენ ნივთებს ვსთხოვ რომ მოეწყონ
სადაც არს ჯერი
ახალი კოფთა შევიკერე
მე ჯვარ-საწერი.

შიხლისკი ბომბ.

ხელი მე მტაცა და მილიციონერს დაუძახა. ვა, ისე გავხდი ბრაზისგნით, როგორც ზაფრანა, ენა ჩამივარდა და ძლივს ვლუღლუღებ.

— მადამ, შენ სიზმარში ხომ არა ხარ, დარბაისელ კაცს ბრიაბროთ რათ მაკეთეფ, შამამხედე რაღა ჯიბგირი ვარ? ჩემი ჯიბიდან ბალდადის ამოღება მინდოდა და ხელი ნეჩაინათ შენ ჩაგიყავი მეთქი. იმან უფრო კაპასობს:

— ნეჩაინათ კი არა, უმიშლენათ ჩამიყავი შე ქოფაკო, შენ ხელს ჩემ ჯიბეში რა უნდოდა, შენი მასლათით ზაბლუჟდენიაში შამიყვანე და მერე კი, უდობნი დრო რომ ნახე. უმიშლენათ ჩამიყავიო.

ატყდა ჩოჩქოლი, შამამეხვივნენ, აქეთ-იქიდან.

ყურის ძირშიც მითაქეს და დიდის ქოთქოთით უჩაშკაში წამიყვანეს. იქაც მომხვდა და სლედაოტელმა პადრობნი დაპროსი გამიკეთა. ბოლოს მითხრა თუ: უმიშლენათ ჩაგიყვია და ამა და ამ სტატიის ძალით, შენ კარმანჩიკი გამოდიხარო და ან ნაობახტში უნდა ჩაჯდე. ან შტრაფი უნდა გადაიხადოო.

ვებნები ძმაო, ახარ შარზე ნუ ხარ და! მაგ სტატიებს რას უყურეფ, შენ მე შამამხედე, სიყმეს გეფიცები, ზიარების მადლმა, ჩემი სახის მზემ; მე იორდანის ნახვა მინდოდა, ამ ქალის სიმტერესი არა მქონია და ეს ყველაფერი ნედარაზუმენიაა მეთქი.

ბან ჩუნის, არ დაიჯერა!

— კაკოი ტამ, უმიშლენათ ჩაგიყვია იმისათვის ჯიბეში ხელიო; ეს სტატია ამას ამოფსო და შტრაფი უნდა გადაიხადოო. შაჯდა უჯათობის ვირზე და მაინც თავისი გაიტანა. ორი სუტკა ზარაშოტკაში ჩამაგდო და ჰამაც ჩემი ოქროს საათი შტრაფათ იმ ქალს მისცეს და გამამისტუმრეს.

ახარ ბრაზი იფრო იმისგნით მამდის, რომა მე ბემურაზებს გაზეთებში ჩაუგდიათ, რომ ხიდების გამოცდა კარგარ ჩატარდაო. ვა გიჟეს! კარგათ ჩატარება ამას ჰქვიან, რომ ჰალალ-მართალ კაცსა ნედარაზუმენიისგნით ულუმელი ცეცხლი გამიჩინეს?

ფარსადან.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

„თითქმის კომუნისტი“

(რუსულიდან გადმოკეთებული)

მოქმედნი პირნი:

ექვსფუთიანი—ვაჭარი, მსხვილი და მელოტი.

კეკელა—ამისი ცოლი.

არშაკა, **შუშანა**—ამათი შვილები.

ბარნაბა კროჭი—შრომის დაცვის ინსპექტორი.

მიტრო—ექვსფუთიანის მსახური 15—16 წლ.

1

(ექვსფუთიანის სახლში სასადილო ოთახი. ზარის ხმაზე მეორე ოთახიდან შემოვარდება მიტრო).

მიტრო:—ბატონო, ბატონო!

ექვსფ.:—რა ამბავია, ბიჭო? რა გაყვირებს!? პაჟარი ხომ არა არის?!

მიტრო: ვიღაც უცნობი კაცია და თქვენა გკითხულობს.

ექვსფ.: (კარებში გამოჩნდება) ვინ ეშმაკია, წაარტყი კისერში და გააგდე გარეთ.

მიტრო: საჭირო საქმე მაქვსო.

ექვსფ.: ვინავარო, ბიჭო, არა თქვა?

მიტრო: რა ვიცი; რაღაცა ისპეხტორი ვარო.

ექვსფ.: ისპეხტორი!??

მიტრო: ჰო, შრომის ისპეხტორი ვარო.

ექვსფ.: (შეშინებული). შრომისაო!?!.. მერე და, შე ყურუმსაღო რაღას გაშტერებულხარ!? გაიქეცი ჩქარა, შე არამზადავ, და სთხოვე მობრძანდეს. (წაარტყავს კისერში, მიტრო გარბის კარის გასაღებათ. ექვსფუთიანი შედის მეორე ოთახში, მაგრამ მალე ბრუნდება, რაღაცას ბუტბუტებს და ხელებს იქნევს. შემოდის კროჭი).

2

ექვსფუთიანი და კროჭი

ექვსფ.: (გვერდზედ) ვა, მგონია გავები! (მირბის კროჭის შესახვედრათ. იცინის და ულაქუცებს).

კროჭი: გამარჯვებათ! მე გახლავარ შრომის დაცვის ინსპექტორი, ბარნაბა კროჭი.

ექვსფ.: ჰა!.. რა ბრძანეთ?!..

კროჭი: კროჭი, ბატონო, კროჭი. ეს ზემო იმერეთში ცნობილი გვარია და თქვენ რატომ გიკვირთ?

ექვსფ.: არა, გასპადინ ისპექტორ, პირიქით ნამდვილი კამუნისტური გვარია შამოკლებული.

კროჭი: შემოკლებული კი არა, ნამდვილათ ასეთია ჩვენი გვარი.

ექვსფ.: მიკვირს, უფლის მადლმა, ამ კამუნისტებს რატომ გიყვართ ყველაფერი მოკლე!

კროჭი: ჩვენ საქმის ხალხი ვართ, საქმის.

ექვსფ.: მობრძანდით, მობრძანდით გასპადინ ისპეხტორ. დაბრძანდით გეთაყვა. ლამის არის ჭკუიდან შევიშალო სიხარულით, რომ თქვენ სტუმრობას ველირსე. (იცინის) ხე, ხე, ხე, ხე!... ერთი საწყალი კაცი ვარ რაღა, გოსპოდინ ისპეხტორ! მთელი ოჯახი სულ სამ ოთახში ვართ მოკრუნჩხული. ჩემ თავს მე თითონ გავუკეთე უპლატნენიე. მე ხომ თითქმის კამუნისტი ვარ, გოსპოდინ ისპეხტორ და ამიტომაც მივეცი ოთახები ერთ მოხუცებულ საწყალ ქალს და ორ მუშას—პროლეტარს მთელი ქვეყნისას... (გვერდზედ) ვა, მეც რა ციციაანთ დავასავით გავაბი ლაპარაკი! (კროჭს) უკაცრავად, დაბძანდით პაჟალუსტა, ფეხზე რასა სდგეხართ! (კროჭი ჯდება). მართლა, ზაკუსკას ხომ არ მიირთმევთ? მე ეს იყო ვაპირებდი და...

კროჭი: (აწყვეტინებს) გმადლობთ. მე თქვენთან სერიოზულ საქმის გამო ვარ მოსული და ამიტომ...

ექვსფ.: ძალიან სასიამოვნოა, ძალიან! მაშ ცოლს დავუძახებ, რომ აღარ იხლაფოთოს ძვირფასი სტუმრის ზაკუსკისათვის. (ეძახის ცოლს): კეკელ, კეკელ!

კეკელას ხმა: რა გინდა, ამხანაგო ქმარო?

ექვსფ.: (იცინის) ხე, ხე, ხე, ხე!.. გესმით. ამხ. ქმაროო! ოო, ჩემი კეკელა დიდი ოხერი ბალშევიკია. იმას არ უყვარს ბურჟუაზიული იმპა ოჩესტვო... ხედავთ, ამხ. ქმაროო! ხე, ხე, ხე, ხე!.. (კეკელას) კეკელჯან, ჩვენ გვიან ვისაუზმეთ, რადგან ეხლა ჩემთანა ზის ერთით ძვირფასი სტუმარი—შრომის ისპეხტორი. (უკანასკნელ სიტყვებს ხაზგასმით ამბობს და თვით კი დიდმნიშვნელოვანად ახველებს).

კეკელას ხმა: ძალიან სასიამოვნოა. კამუნისტური სალამი ამხანაგს.

ექვსფ.: ხე, ხე, ხე, ხე!.. გესმით?.. „კამუნისტური სალამიო“! გეებნებით: ნაღდი ბალშევიჩკაა ჩემი კეკელა ქრისტეს მადლმა! მე ხომ თითქმის კამუნისტი ვარ, რაღა! აბა, რას მიბრძანებთ?

კროჭი: მე მოვედი თქვენთან შემდეგი საქმის გამო... (სცენის უკან მოისმის პიანინოს ხმა და ქალის ყალბი სიმღერა „ინტერნაციონალი“-სა. მას უერთდება ორი ბავშვის ხმა, რომელნიც სიტყვებს და მოტივს ურევენ და გამოდის რაღაც გულშემზარავი ხმა. კროჭი შეკრთება ამ ხმაზე) ეს რა არის?

ექვსფ.: ეს გასპადინ ისპეხტორ, ჩემი დედაკაცი პროლეტარცკი სიმღერას მღერის. ჩამწვარია რაღა ის პირშავი ამ რევოლიუცკი სიმღერებში. რომანცები თვალისდასანახავათ ეჯავრება. შვილებიც ეგეთები არიან... აი, გესმით! (ექვსფუთიანი თვალებს დანაბავს, ისმენს და ოხრავს თითქოს დნებაო სიხარულით. კროჭს უსიამოვნება ეტყობა და გაჯავრება ემჩნევა) აი, სიმღერა პანიმაიუ!.. არშინ მალალან ამასთან ნულია მე და ჩემმა ღმერთმა..

კროჭი: (აწყვეტინებს) ეხლა კი დროა შევუდგეთ საქმეს...

ექვსფ. (სიმღერით თავდავიწყებული ხელზე-ხელს წაავლებს კროჭს) ვა, ვა, ვა!.. გესმით, იმ ადგილას რა ზორბათ გამოუდით ჩემს ბავშვებს! იცით ეს ბავშვები კი არა,—პირდაპირ კომცომოლები არიან უფლის მადლმა. არ დაიჯერებთ?!.. წითელი ნიფხვებიც კი შემაკერინის მაგ ეშმაკებმა! ეგ საძაგლები პირდაპირ მეებნებიან: „მამა, შენ რომ ასეთი შრომის მოყვარე და თანამგრძნობი არ იყოო, ჩვენ აბეზატელნათ გაგექცეოდით სახლიდანაო“. მეც მადლობა ღმერთს თითქმის კამუნისტი ვარ და ყოველთვის ვცდილობ...

კროჭი (აწყვეტინებს) უკაცრავად...

ექვსფ.: ერთი ნიმუტი, გეთაყვა! მე თქვენ გაგაცნობთ ჩემს დედაკაცს და ბავშვებს. ეს პირდაპირ კამუნისტური ოჯახია უფლის სახის მადლმა! (ეძახის ცოლს) კეკელ, გამოდი ჩქარა, გაგაცნო სასიამოვნო სტუმარი.

3

იგინივე, კეკელა და ბავშვები

კეკელა: (სცენის უკან) ახლავე მოვდივარ. (შემოდის კეკელა და გამოჰყავს ორი ბავშვი. კროჭს) გამარჯვებათ, ამხანაგო! (კროჭი დგება და ხელს გაუწოდებს ჩამოსართმევათ) ხელი არა, ამხანაგო, ხელის ჩამორთმევა აკრძალულია, (შვილებს) არშაკ, შუშანიკ, მიესალმეთ ჩვენი ძვირფასი მთავრობის წარმომადგენელს.

არშაკა და შუშანა: ძვრფას მთავრობის წარმომადგენელს ჩვენი კომსომოლური სალამი, იყავით მზათ!

კეკელა: (კროჭს) მე მოხარული ვარ, რომ შევძელი მეჩვენებინა თქვენთვის მომავალი მებრძოლნი თავისუფ.. (ექვსფუთიანი ნილა დასწევს ძირს კეკელას კალთებს).

ექვსფ. (ჩუმათ) კეკელჯან! წადი რაღა, ვა!.. (მუჯლუგუნით მიყავს კარებისკენ. კეკელა გაჯავრებული

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ქმრის ასეთი მოპყრობით, სილას შემოჰკრავს ექვსფუთიანს და გადის) ახ!. (ექვსფუთიანი გამწარებული წაივლებს ლოყაზე ხელს) ვა, ეს სახეძაღლი, რა ფინთი ბუზებია! რა მაგრათ მიკბინეს ლოყაზე და! მინდოდა მამეკლა, მაგრამ ვერ დავიჭირე.

4

ექვსფუთიანი და კროჭი

კროჭი: (გაჯავრებული წამოხტება) კმარა ყბედობა!.. კეთილ ინებეთ და მიპასუხეთ კითხვაზე. ნუ თუ, მართლა, თქვენ თავს ნება მიეცით და ასეთი საზიზღრობა ჩაიდინ..

ექვსფ.: (აწყვეტინებს) საზიზღრობა!.. ეს თქვენ, ალბათ, იმის გამო, მოსამსახურეებს სადილის დასვენების დროს რომ ვამუშავებ, მაგრამ მე ხო არ ვიცოდი, რომ არ შაიძლებოდა მუშაობა?! ნუ, თქვენ თუ მოითხოვთ რომ არ შაიძლება, მე...

კროჭი: არა, მე მაგაზე არ ვამბობ...

ექვსფ.: ჰო, მესმის! გასპადინ ისპეხტორ, ალბათ თქვენთან უკე იშპიონეს, რომ მე გავაგდე სამსახურიდან ის ბებერი უკომპესაციოთ.. აი, ის ტიფით რომ იყო ავათ.. მაგრამ ის ხომ კაი ხანია... თითქმის თვეზე მეტია.

კროჭი: მოხუცის დათხოვნის შესახებ მე არ ვიცი... მაგრამ თქვენ გაბედეთ...

ექვსფ.: (აწყვეტინებს) ჰო, ის კასერშა თითონ იყო დამნაშავე. ვა, თერთმეტი აბაზი დააკლდა ხუმრობა ხომ არ არის! მე იმას დელიკატნათ უთხარი: შენისთანა ქეციანი არამზადა არ მინდა სამსახურში მეთქი. თუ კისერში რომ წავარტყი იმაზე ბძანებთ... იმას ამის მოწმეები არა ჰყავს.

კროჭი: მე მაგაზე არა...

ექვსფ.: (აწყვეტინებს) ვა, ნეუჟელი იმ ბიჭმა იჩივლა! იმან ხომ მიიღო ჩემგან ცხრა აბაზი და თქო, რომ არავითარი პრეტენზია არა მაქვსო. მართალია მე იმას ნეჩაინათ შემოვკარი ლოყაზე და თვალიც გაუსივდა, მაგრამ მე ხომ ჩემი სჩოტით უყიდე პრიმოჩკები.

კროჭი: ბიჭზედ კი არ გელაპარაკები, არამედ..

ექვსფ.: (აწყვეტინებს) მინავათ, ეხლა კი მივხვდი. განა თქვენ რომ ჩემს ადგილზე ჰყოფილიყავით სხვანაირად მოიქცეოდით!? მოსამსახურემ დაიგვიანა თითქმის ნახევარი საათით. მე ავიღე და მხოლოდ ერთი კვირის ჯამაგირით დავშტრაფე. იმან გაჯავრებულმა უკადრისათ მიპასუხა,—და მეც დვაინოვათ გაუხადე შტრაფი, გასპადინ ისპეხტორ; მაშ მეტი რა უნდა მექნა! მაშინ ის...

კროჭი: (გაჯავრებით) მოითმინეთ...

ექვსფ.: რა? არც ესაა? აა, თქვენ, ალბათ,იმ კატუშას გამო თუ მობძანდით, გასპადინ ისპეხტორ!

კროჭი: (გაკვირვებით) რომელი კატუშას?..

ექვსფ.: აი ის, უბორჩიცა რომ იყო. (გვერდზედ გაყავს კროჭი) ჩუმათ ვილაპარაკოთ, თორემ ჩემი დედაკაცი... ის ისეთი ბალშევიჩკა მყავს, რომ თითქმის... აი, როგორც მე ვარ რაღა!.. (იქით-აქეთ იხედება და დაბალი ტონით) რასაკვირველია, მე დამნაშავე ვარ იმ ქალთან, რომ ძალიან შევსტოპე და ღრმათ წავედი... მაგრამ მე ხომ მივეცი იმას ბავშვის გამოსაზრდელი ფული. მართალია იმან თავი მოიწამლა, მაგრამ მე ხომ არა ვარ დამნაშავე! ის 18-ს—მე კი 42 წლისა: ჰო და მე კი არა ის, იმან მე შემაცდინა, გასპადინ ისპეხტორ...

კროჭი: (ძალიან გაჯავრებული) რას მიედ-მოედებით ვიღაცა ეშმაკი ხართ! გუშინ საღამოს რომ მოსამსახურისათვის გიცემიათ, თქვენ ჯერ ეს ამიხსენით.

ექვსფ.: (გაკვირვებით) გუშინ საღამოს?! ნეპრავდა! უკანასკნელად მე ვცემე ერთი კვირის წინად და არა გუშინ საღამოს! ტყუილია, გასპადინ ისპეხტორ.

კროჭი: როგორ თუ ერთი კვირის წინად? განცხადებაში გარკვევით სწერია—გუშინ, შაბათს.. (იღებს პორთფელიდან განცხადებას და კითხულობს) აი: „გუშინ შაბათს, სახელოსნოს პატრონმა ექვსყურიანმა"...

ექვსფ.: (აქამდის ლაქუცა და შიშით წელში მოხრილი, რა გაიგებს, რომ შრომის დაცვის ინსპექტორი შეცდომით არის მასთან მოსული, რადგან იგი ეძებს ექვსყურიანს და არა ექვსფუთიანს, ყოყოჩათ და ყვირილით მივარდება კროჭს.) ვა, ექვსყურიანმა სცემა და ჩემთან რა გინდა?! რას მამადექი? რა გინდა ჩემგან? მე ექვსფუთიანი გახლავარ და ექვსყურიანი კი მეზობლათ სცხოვრობს.

კროჭი: როგორ თუ მეზობლათ...

ექვსფ.: დიახ,ყმაწვილო! მოსტყუილდით. სულ უბრალოთ აწუხებთ პატიოსან ხალხს და არც კი გრცხვენიანთ! მე თითქმის კომუნისტი ვარ, ბავშვები წითელ ნიფხვებს ატარებენ, მთელ ოჯახი ინტერნაციონალს მღერის და თქვენ კი სახლში მივარდებით, დაპროსებს მიკეთებთ, მართალ კაცზე ეჭვები შეგაქვთ, და ვინ იცის, რანაირ ცილს არა მწამებთ!!.. ეტა ბეზაბრაზიე! მე ვიჩივლებ უდანაშაულო კაცს რომ მაწუხებთ. სუდში წავალ, უფლის მადლმა წავალ!

კეკელა: (შემოდის) რა ამბავია, რა გაყვირებს?

კროჭი: თქვენ ეი, ცოტა წყნარად...

კეკელა: როგორ თუ წყნარად!! აი, კარები.. მიბრძანდით!.. (შვილებს) არშაკ, შუშანიკ, გადაყარეთ ეგ წითელი შარვლები და მიტროს უთხარით რომ საუზმე მოგვიტანოს.

კროჭი: მაშ კარგი თქვენთვისაც მოვიცლი!.. (გადის).

ექვსფ.: აპრუწუნ შენ საქმეს! ძალიან დამემუქრე, თორემ შენმა მზემ ძალიან დიდი დოკუმენტები გაქვს ჩემს წინაალმდეგ. ექვსყურიანს ეძებ... ჩემთან რა გინდა!? არა, როგორ გამიბედა, როგორ? მე პაჩტი კამუნისტი ვარ, ბავშვები თითქმის კომცომოლები არიან, მთელი ოჯახი ინტერნაციონალს მღერის და ეს ვაჟბატონი კი ჰბედავს და აქ დასაკითხავათ მოდის!.. ეე, ცოტა წყნარათ იყავ, ძიაშვილო, თორემ მე ეშაკ კარაპეტას მეძახიან!..

გოგია.

ლოთი: ამერიკა მიწის ქვეშ არისო, და მე კი ვერაფ ერის ვხედავ?! სტყუიან ეს ოხრები.

„სად მარხია... ღორის თავი?“

დაკლული ღორი გლეხმა წაიღო ბაზარზე გასასყიდათ. სადგ. საჯევოხოში „ბაგაჟში“ მისცა და თვითან კი არხეინად ჩაჯდა სამგზავრო რონოდაში. რატომაც არხეინად არ ჩაჯდებოდა—ბილეთი ჯიბეში ჰქონდა, მისი დაკლული ღორი უკან საბარგო რონოდაში იყო და მას მოჰყვებოდა. რონოდიდან ხომ ვერ გაიქცეოდა ყელგამოჭრილი ღორი?

მაგრამ,, ვინ იცის.·. სიფხიზლეს თავი არ სტკივა. თურმე დაკლულ ღორს საჯევოხოში მოსჭრეს თავი და განზე გადადვეს. რა თქმა უნდა, ამის შემდეგ დაკლული ღორი და ისიც თავმოკვეთილი სადღა გაიქცეოდა..·.

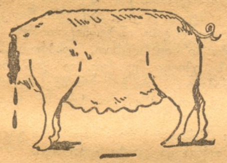

ერთი სიტყვით, დაიკარგა ღორის თავი.. და ამიტომ გვეკითხება **წყაროსპირელი:: „სად მარხია... ღორის თავი?-ო.**

რა თქმა უნდა, ამის გაგება მხოლოდ მას შეუძლია, ვინც იცნობს სადგ. საჯევახოს ტვირთ-მზიდავებს: **ისაკი შანიძეს და ვანო ჩხიკვაძეს,** რომლებმაც ვერაგულად მოჰკვეთეს დაკლულ ღორს თავი და ჩამარხეს თავიანთ კუჭში.

ჰო-და ვინც ეს ამბავი იცის, მხოლოდ იგი გასცემს პასუხს:— **„ღორის თავი სად მარხია“** და—**ისაკის და ვანოს კუჭში.**

მაგრამ საფრთხილო კი არის, რომ ღორის თავის მონელებამ არ მოინელოს ეს ვაჟბატონები.

„იმედი და მოთმინება“

არა უშავს, მართალია: გაქანებულ მატარებლიდან გადმოახტა და სამჯერ ყირამალა გააკეთა, მაგრამ მეგრელიშვილს მაინც არაფერი სტკენია. არ სტკენია იმიტომ, რომ კომისარი დაჰპირდა :— **ნუ გეშინიათ; თქვენი ჯამაგირების საქმეს მოვაგვარებ და ფულს აუცილებლად ჩამოგიტანო...** მოდი-და ასეთი დაპირების შემდეგ მოიტეხე კაცმა კისერი!

ჰო-და, ბათომის ყველა სამხედრო მაგიდების გამგეები სიხარულით ცას წვდებიან—კომისარი დაბრუნდება და გასული წლის სამი უკანასკნელი თვის ჯამაგირს ჩამოგვიტანსო.. „ერმიტაჟშიც“ კი ისადილეს.. სურათიც გადაიღეს... დიდი ამბით შეხვდენ თბილისიდან დაბრუნებულ კომისარს... მაგრამ

კომისარმა ისე ამოიოხრა, თითქოს გულიც ამოაყოლაო... ეს იმას ნიშნავს, რომ ჯამაგირი არ იყო.. და ნელი ხმით დაიწყო:

— ამხანაგებო, თქვენი ჯამაგირების საქმე ეხლა მოსკოვში ირჩევა და იმედი მაქვს, ოქტომბრის რევოლიუციის ათი წლის თავზე, მაინც მიიღებთ ჯამაგირს; ასე, რომ იმედი ნუ დაგეკარგებათ.

მართლაც კარგი რჩევა და ნუგეშია; ჯამაგირი მაინც დაკარგულია და თუ იმედიც დაიკარგა, მაშინ ხომ უიმედობა მოიცავს ადამიანს.

ს— ბა „ულპაი“

— არიქა, თავს ვუშველეთ, კიდევ მოდიან ჰინჰილისტები...

გადასძახა ძროხამ გოჭებს, ქათმებს და ინდაურებს.. და მოჰკურცხლეს.

ალბათ, მკითხველს ძალიან აინტერესებს თუ ვინ მოდიან და რატომ გარბიან ესენი ასე თავზარდაცემულნი? ვინ არიან ეს ჰინჰლისტები? ყური დავუგდოთ „დუშაშს“:

ვანის რაიონში დაარსდა ჰინჰლისტების ს-ბა „ულაპი“, რომლის თავმჯდომარეთ არის მ. ლორთქიფანიძე, ხოლო წევრებათ: ავალიანი, ჩიქოვანი, შველიძე და სხვები.

როგორც კი ესენი ჩამოვლენ (რა თქმა უნდა, სახაზინო ეტლით 35 ვერსის სიშორედან) ვარციხის სახალხო მამულში (ყოფილი ანანოვის) ყოველთვის პანიკა ხდება შინაურ ცხოველებში და ფრინველებში, ან და რატომ არ უნდა მოხდეს!?. ამის წინედ ამ საზოგადოებამ თავის ორ განუწყვეტელ სხდომაზე ულაპი უქნეს ერთს ძროხას, ოთხს გოჭს, ქათმებს და ინდაურებს, აგრეთვე 12 ფუთ (რასაკვირელია), სახაზინო ღვინოს.

და, თურმე, ამას იმიტომ სჩადიან, რომ, თითქოს ამით ებრძოლებიან ლოთობას· ამბობენ:— **რამდენადაც**

„სტუმარ-მასპინძლობა“

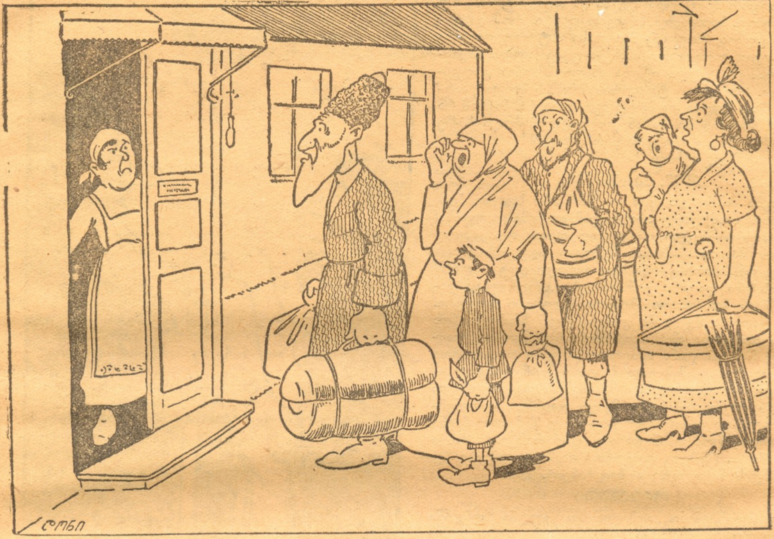

— ჩემი შვილი ბეჟანა კაბუხაშვილი აქანაი ცხოვრობს ხომ?
— საწყალი, აი ეხლა გარდაიცვალა; თქვენ რომ დაგინახა ამდენი სტუმრები მოხვიდოდით, გული გაუსკდა.

ბევრ ღვინოს შევსვამ თვითონ ჩვენ, იმდენად ნაკლებ ღვინოს გაასაღებს სახალხო მამული, რაც გამოიწვევს ლოთობის შემცირებას ხალხში. ამგვარად, ჩვენ ვემსახურებით ხალხს. მაშ გაუმარჯოს ჩვენს კეთილ მიზანს.. დავლიოთ ყანწები.

და სვამენ... სვამენ მანამდი, სანამ სახალხო მამულების ტრესტი ყურადღებას მიაქცევდეს.

„მტყუანია დამნაშავე“

ჰო-და რა ფილიპეს და ვასილის ბრალია, რომ ხშირად თვრებიან და ბოთლებს კედლებზე ისვრიან! კოოპერატივის გვერდში გამოუჭიმეს სამიკიტნო; ხოლო სამიკიტნოს ვიტრინაში მიკიტანმა მომცინარე კვარტები დააწყო..

აი ეს კვარტები, რომ კოოპერატივის გამგეობის წევრებს ფილიპეს და ვასილს „უხიცინებენ“ და თავისკენ იზიდავენ. ტყვილა უსაყვედურებს იმათ მაყურებელი... კინაღამ დაგვავიწყდა—ეს ამბავი ხდება ტობანიერის თემში (რომ არ გაგვხსენებოდა ბევრი კოოპერატივის გამგეობის წევრები თავის-თავზე მიიღებდენ, რამეთუ მრავალ არიან ასეთნი ქვეყანასა ზედა).

„ფეხებზე ჰკიდია“

„უფშტვენიძე“ გვწერს, რომ **ზვიადაძე** ავანსების მოყვარულიაო. ამ კაცის სახელს კი არ იწერება იმიტომ, რომ თბილისის საყუდში მას ყველა კარგად იცნობს, და საკმარისია მარტო გვარის დასახელება. ყველა იმიტომ იცნობს, რომ კედლის გაზეთში ყოველთვის წააწყდებით მის გვარს. თქვენ გგონიათ, როცა იგი თავის გვარს წაიკითხავს კედლის გაზეთში მას ეს ეწყინება და, როგორც საზოგადოდ ხდება, გაბრაზდება, „აუხტება-დაუხტება? სრულებითაც არა.. მას ღიმილი გადაურბენს სახეზე და ჩაილაპარაკებს:

— ჩამწერეთ რამდენჯერაც გინდათ! სულერთია: თქვენს კედლის გაზეთს ყუ[illegible]ღებას მაინც არავინ აქცევს.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ნაწყვეტი დღიურიდან

თუ როგორ ჩგვივარდა ხელში ეს დღიური, ამას ნუ გამოვეკიდებით. საინტერესოა თვით ფაქტი, რომ დღიური ჩვენს ხელშია, როგორც ძვირფასი ისტორიული დოკუმენტი. თვით ორიგინალი ინახება ცენტრალურ არქივში და გადამუშავებული იქნება ახალი შრომის კოლექტივის მიერ, რომელსაც ტფილისის შრომის ბირჟაც აარსებს უკვე სამი წელია და მაინც ვერ დააარსა. მაგრამ რა შუაშია აქ შრომის ბირჟა ან კოლექტივი, როცა საქმე დღიურს შეეხება და ისიც როგორ დღიურს!

აი [illegible] დღიურიც:

დღე, პარასკევი.

„დიდება მამასა და ძესა და წმინდასა სულსა. ჰოი, მორწმუნენო, რომელთაც არარა გესმიათ ჩემი ლაპადისა! დღე ესე არს პარასკევი და უკეთუ იცით, რომე ხვალ გათენდების შაბათი. შაბათის შემდეგი დღე არს კვირა და შემდეგ ორშაბათი. გარნა ხვალინდელი დღე არა არს შობა ქრისტესი და არა კომსომოლსკი, რომელმაც წაგვართვა ჩვენ მოსპობითა შობითა საკურთხი ნოყიერი. სამწყსოი გადაყვა წყეულსა კომუნისტურ ზრახვებსა და დამყარდა სოფელსა ამას აგიტპროპი, თემკომის თავმჯდომარე წამოეპოტინა ფოფოდიასა ჩემსა და გაუკეთა პრილაჟენია, რასაც შედეგად მოყვა ჩემთან რაზვოდი— უგულებელ მყო მე ფოფოდიამან ჩემმან და შეუერთდა ალმასკომის თავმჯდომარესა; მე კი დავრჩი უალიმენტოდ. ამისთვისცა იძულებულ გავხდი მე შემერთო ჩვენი მნათეს ცოლი, რომელმან თავისა კერძ რაზვოდი მისცა ქმარსა მისსა“... (შემდეგ დღიური წყდება და იწყება მეორე, რომლის ნაგლეჯიც ამოვარჩინეთ).

ორშაბათი

„ჰოი მორწმუნენო, აღმოგიღიათ გულნი თქვენნი და შთაგინერგავთ მკერდსა თქვენსა ქვები გულისა ნაცვლად. თუ არა, რას ნიშნავს, რომ შობა გავიდა და ერთი დამხრჩვალი წიწილიც არ მოგიტანიათ საკურთხად. ნუ თუ ეს არის რეჟიმეკანომია?...“ (დღიური აქაც წყდება და შემდეგ იწყება):

პარასკევი

„დღე ესე არს ცხემლის ჭრა, ანუ ახალი წლის წინა დღე. ხვალინდიელ დღეზეა იმედი ჩემი, ვინძლო მორწმუნეთაგან ათიოდემ გაიხსენოს და ან მაწირვინოს, ან მოიტანოს საკურთხი. ჰოი მორწმუნენო, თქვენზე იმედი, გახდით აქტიური წევრი სამწყსოისა ჩემისა და სამაგიეროდ გიშუამდგომლებთ, სადაც ჯერ არს, რომ მოგიტეოს თანანადებნი თქვენნი და ჩამოგიწეროს დავალიანების ნაწილი მაინც დებიტორ-კრედიტორის ანგარიშში“...

შემდეგი დღიური შემდეგი შინაარსისაა:

„ორშაბათი, ახალ წლის მესამე დღეა“.

„ჰოი მორწმუნენო! არა იცით, რასა იქმოდეთ. დღეს მესამე დღეა ახალი წლისა და თქვენ კი რას ჩადიხართ! სად იყავით ახალსა წელსა, რატომ არ მოიგონეთ მიცვალებულნი თქვენნი. ვითარმედ რა დაგაკლდებოდათ თითო-ოროლა საკურთხი რომ მოგეტანათ. რით აიხსნება თქვენი ასეთი ინდიფერენტიზმი, თუ არა ზაბასტოვკითა? დიაღ, ეს არს ზაბასტოვკა ეკლესიის მიმართ და ზაბასტოვკა უჯიათი, რამეთუ არავითარ დათმობაზე თქვენ არ მოდიხართ. ჩაიარა უქმად წირვამან და ღვთის მსახურებამან ჩემმან. წყეულიმცა იყავთ და შთაცვინდით ჯოჯოხეთსა უფსკრულისასა და იყავნთ გაწყვეტილი დაკვრითი წესით. რაღაი არს აწ ჩემი ყოფნაი? როგორ შევადგინო მე ბიუჯეტი ჩემი ამა საოპერაციო წლისაი, რამდგანაც იგი ფრიად დეფიციტიანია? არავითარი შემოსავალი არა მოსჩანს და გასავალი კი უამრავია. ამ დეფიციტის დასაფარავად მე თქვენგან არარა მოველი დოტაციასა მას სანატრელსა, რამეთუ ამის საწინააღმდეგოს ამტკიცებს პოვედენია თქვენი.

..პ ა ტ ი ე ბ ა

— მამაო, კოოპერატივში ვიყიდე ეს ბატი და ამით შეცოდება ხომ არ ჩამიდენია ღვთის წინაშე?

— რა თქმა უნდა, დიდი ცოდვა ჩაგიდენია, მაგრამ ერთ ბატს თუ კიდევ იყიდი და მე მაწირვინებ, ღმერთი გაპატიებს ამ შეცოდებას.

რაღაი არს შემდგომად ამისა დაშთომილი ჩემთვის? ან უნდა წარვსწყმდე სულით და დავიხვრიტო თავი ჩემი, ვითარცა რასტრატჩიკმა, ან უნდა გავიხადო ანაფორა და შევიდე კურსებსა ზედა საბუხჰალტერიოსასა ნეტარხსენებულ გვამისა მის ფილოიანისასა, რომ სჩეტავოდობა მაინც მივიღო“...

ამით თითქოს თავდება დღიური. შეიძლება იყოს სადმე მისი გაგრძელება, მაგრამ ჩვენ ჯერ-ჯერობით ვერ შევძელით მისი აღმოჩენა. ალლარ-ალლარსან.

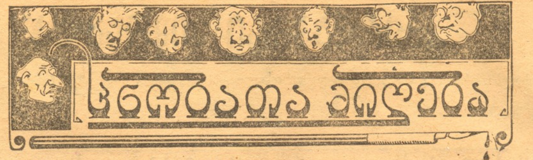

ტარტაროზის მეგობარს: შე კაი კაცო, „**სიზმრების ახსნა**“ გცოდნია,—და ეს კი ვერ გაგიგია, რომ ასეთ წერილებს ტარტაროზი არ დაბეჭდავს! საეჭვოა ამნაირი წერილით ტარტაროზის მეგობარი გახდეთ.

თავისთავი რომ სასმარში ნახო,—ეს იმას ნიშნავს რომ: თქვენი წერილი უფსკერო გოდორში წავა.

ხინდიოფალას: როცა თქვენ ეს წერილი დასწერეთ და გედაიკითხეთ,თუ გაგეცინათ,—ავადმყოფი ყოფილხართ და გირჩევთ დროულად მიმართოთ საავადმყოფოს.

გ. მთისპირელს (ასკანა): ეს მხოლოდ შესავალია. წინასიტყვაობა, რომელიც სრულიად ზედმეტია; საგანს შეეხეთ.

ნილის: ეს არ გამოგვადგება, გამოგზავნეთ სხვა მასალები უფრო დამუშავებული.

შიხლისკი ბომბს (ლანირ-ქუტირი): დაეთხოვეთ მღვდელ-დიაკვნებს; სხვა რამეზე სწერეთ.

მექიას (სამტრედია): არ არის დასაძრახი თქვენი „ეპო“, თუ:

პაპიროსებს რომ მოიტანს
არის ძველი, დახაშმული;
მოსწევ ერთსა და იმ წამსვე
მუშაობას შესწყვეტს გული.

ალბად თქვენს „ეპოს“ იმიტომ მოაქვს ასეთი პაპიროსები, რომ თამბაქოს წევას გადაეჩვიოთ.

დენ-დოულს: ძალიან გინდათ, რომ თქვენი ლექსი დავბეჭდოთ.

ამ წერილის დაბეჭდვა
ტარტაროზო ინებე...
მეგობრები ნახავენ
და მე გამილიმებენ.

და რადგან თქვენ გაინტერესებს ყველაზე უფრო ის რომ,—მეგობრებმა ნახონ თქვენი წერილი დაბეჭდილი, რატომ გავგზავნეთ უფსკერო გოდორში, სადაც ყველაზე მეტ მეგობრებს ნახავს თქვენი წერილი.

კომსომოლა „ხათაბალას“ (ქუთაისი): იხილეთ ჩვენი პასუხი შიხლინსკი ბომბისადმი.

სევდიშვილს: ჩვენე არც სევდის არაფერი გვწამს და არც თქვენი წერილის.

შურდულს: თქვენც წაიკითხეთ ჩვენი პასუხი შიბლინსკი ბომბისადმი.

„შენ ხარ თუ მე“-ს და ყველა მათ, ვინც სწერენ მღვდელ-დიაკვნებზე: ტარტაროზი ამიერიდან არ შეეხება მღვდელ-დიაკვნებს, რადგან სავსებით მათი მოსპობა საზიანოა; აქა-იქ, როგორც ნაშთი, უნდა იყონ და იარსებონ. ძველის-ძველი ცხოველი **მამონტი** დღეს არსად აღარ მოიპოვება,—და მეცნიერები იძულებული არიან გათხრები მოახდინონ და მიწის სიღმიდან ამოიღონ მისი ჩონჩხები. ჩვენც რომ ასე არ დაგვემართოს, მთლად არ უნდა მოვსპოთ ესენი.

გრიგოლ-ოლლის არ დაიბეჭდება, ერთჯერ უკვე იყო.

გრ. ბათომელს: თქვენი ფელეტონი საგაზეთოა; ჟურნალისათვის არ გამოგვადგა. (აკი ამის შესახებ ასეთი ვე წერილი უკვე იყო გაზეთში). მოგვაწოდეთ იუმორისტული მასალები.

კვინტილას (ტობანიერი) თქვენს საბჭოზე გვწერთ, რომ:

ერთი სხდომაც არ ჰქონიათ
თვე იქნება ბარემ სამი;
ამიტომაც გთხოვ აგემო
შენი ჩანგლის მწარე შხამი.

მოახლოვებულია დღე მათი განკითხვისა—**საბჭოების არჩევნები.**

მელა-ტურას (დუშეთი): გამოგზავნეთ მასალები ადგილობრივ ცხოვრებაზე. მასალა უნდა იყოს დაწერილი ცალ გვერდზე და გარკვეული ხელით. წერილის ბოლოში თქვენი ფსევდონიმი, სახელი და გვარი და მისამართი: წერილების შინაარსს გაეცნობით ჩვენი გაზეთიდან და ჟურნალიდან.

ვას-მახს: აკი იყო ეს წერილი დაბეჭდილი!

ლილიპუტს: შე კაი კაცო, თვითონ ლილიპუტი ყოფილხართ და წერილს კი ასე გრძელს სწერთ. თვითონ წერილი რომ ლილიპუტი ყოფილიყო, შესაძლებელია იგი მოგვეთავსებია ჟურნალში.

როდინდელ ამბავს სწერთ? რა დროს ბუზებია ეხლა?

მინდვრიშვილს განა ღირს ქაღალდის და შრომის დახარჯვა ამ საქმეზე?

კობას (ნაქალაქევი. სენაკის მაზრა): თუ სცენის დარბაზი ინგრევა და აღმასკომის თავმჯდომარემ შეკეთება დაგპირდათ, მაგრამ ვერ ასრულებს, ეს იმიტომ, რომ სახლს

იატაკი სულ არა აქვს,
არ უვარგა სახურავი;
სასიკვდილოთ გადახრილან
კედლებისა ყველა თავი.

შე დალოცვილო, თუ სახლს არაფერი არ უვარგა როგორ შეიძლება მისი შეკეთება? ამიტომაც არის რომ თავმჯდომარე „გპირდებათ“. შეკეთება კი არ ჰქვია ამას, არამედ ახალის აშენება.

„პოლოსას“ მოკლეთ და სხვა საკითხებზე.

„შირ-ვაზანდეს“. გვწერთ: **ვგზავნი სურათს თავისი წ..რწერით.. გთხოვთ დაგვიბეჭდოთ...**
„კუჭუხიძე მიაქროლებდა ეტლს...“
„საწყალი ილიკო კი დასტიროდა ტრაღიკულად და-

ლუპულ თავის ცხენს, რომელიც ჭიდან შველას თხოულობდა“.

რატომ არ იწერებით სად მოხდა ეს ამბავი, ვინ არის კუჭუხიძე და ილიკო? წერილში დაწვრილებითი და მკაფიო ცნობა უნდა იყოს იმ ფაქტის შესახებ, რომელზედაც იწერებით წერილს.

„შეშინებულს“ (ბაღდადი. ქუთაისის მაზრა): ახირებულ ამბავს იწერებით:

ცოფიანმა ძაღლებმა აიღეს ბაზარი. საყასბოები დაკეტილია. ხალხი ქუჩაში ვერ გამოდის და სახლების სა...ავებზე იმალება.

გეტყობათ ძალიან შეშინებულხართ, და ჩვენ დაგმალავთ საიმედო ალაგას უფსკერო გოდორში.

„პირდაპირი მიმოსვლა“

— ჩინეთის სახალხო არმიის გამარჯვებით დამფრთხალი ინგლისელები სტოვებენ ჩინეთს და სამშობლოში ბრუნდებიან. (გაზეთებიდან).

ჩემბერლენი: ვაჰხ! შენ აქ საიდან?
ინგლისელი: პირდაპირ ჩინეთიდან; ისეთი პანღური გვკრეს, რომ...

ალმასკომის 1-ლი სტამბა კამოს ქუჩი ქ. 68